

HÖGSTA DOMSTOLENS DOM

meddelad i Stockholm den 5 april 2018

Mål nr

B 2935-17

PARTER

Klagande

MH

Ombud och offentlig försvarare: Advokat EH

Motpart

Riksåklagaren

Box 5553

114 85 Stockholm

SAKEN

Människosmuggling

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Hovrätten över Skåne och Blekinges dom 2017-05-16 i mål B 292-17

DOMSLUT

Högsta domstolen ändrar hovrättens domslut endast på det sättet att Högsta domstolen bestämmer påföljden för MH till villkorlig dom och 40 dagsböter på 200 kr.

EH ska få ersättning av allmänna medel för försvaret av MH i Högsta domstolen med 5 065 kr. Av beloppet avser 4 052 kr arbete och 1 013 kr mervärdesskatt. Staten ska svara för kostnaden.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN M.M.

MH har yrkat att Högsta domstolen ska ogilla åtalet för människosmuggling. Han har i andra hand yrkat att gärningen ska bedömas som ringa brott och att påföljden under alla förhållanden ska mildras.

Riksåklagaren har motsatt sig att hovrättens dom ändras.

Högsta domstolen har meddelat det prövningstillstånd som framgår av punkten 6.

DOMSKÄL

Frågan i Högsta domstolen

1. Enligt 20 kap. 8 § första stycket utlänningslagen (2005:716) ska den som uppsåtligen hjälper en utlänning att olovligen komma in i eller passera genom Sverige, en annan EU-stat eller Island, Norge, Schweiz eller Liechtenstein dömas för människosmuggling till fängelse i högst två år. Om brottet är att

anse som ringa gäller, enligt paragrafens tredje stycke, att påföljden ska bestämmas till böter eller fängelse i högst sex månader.

2. Målet i Högsta domstolen gäller dels om den människosmuggling som MH har gjort sig skyldig till är att anse som brott av normalgraden eller som ringa brott, dels vilken påföljd som han ska ådömas. Högsta domstolen har i en dom meddelad denna dag i mål B 2027-17 gjort vissa ställningstaganden i frågan om rubricering, straffmätning och val av påföljd för människosmugglingsbrott. Dessa ställningstaganden ligger till grund även för detta avgörande.

Sakomständigheter och domstolarnas bedömningar

3. Under hösten 2015 reste MHs svärmor och svågerns flickvän från Afghanistan till Tyskland. MH åkte med bil till Tyskland i syfte att hämta de båda kvinnorna till Sverige. Kvinnorna var i sällskap med en man som MH inte kände sedan tidigare. Både de två kvinnorna och mannen följde med i bilen tillbaka till Sverige.

4. I samband med en kontroll vid färjeläget i Helsingborg konstaterades att personerna som hade fått följa med i bilen saknade tillstånd för inresa till Sverige. Personerna sökte senare asyl här.

5. MH dömdes vid tingsrätten för människosmuggling av normalgraden till villkorlig dom med samhällstjänst. Om fängelse i stället hade valts som påföljd skulle straffets längd, enligt tingsrätten, ha bestämts till en månad. Hovrätten har fastställt tingsrättens dom.

6. Högsta domstolen har, med utgångspunkt i vad hovrätten funnit styrkt beträffande gärningen, meddelat prövningstillstånd i fråga om rubricering och påföljd.

Högsta domstolens bedömning

7. MH har hjälpt tre personer att olovligen komma in i landet. Visserligen är annat inte bevisat än att hans agerande föranletts av närmast humanitära skäl, att det har skett utan ersättning och att det har varit fråga om en engångsföreteelse. Likväl kan gärningen, med hänsyn till antalet personer som människosmugglingen avsett, inte anses som ringa brott. Vid den helhetsbedömning som ska göras bör även beaktas att gärningen var i viss mån planerad, i det att MH begav sig från Sverige till Tyskland i avsikt att föra sina släktingar till Sverige. Resan innebar också transport genom flera länder.

8. MH ska alltså dömas för människosmuggling av normalgraden.

9. Med utgångspunkt i vad som har framkommit om den gärning som MH gjort sig skyldig till får brottets straffvärde, med hänsyn främst till det fåtal personer som brottet avser, anses motsvara fängelse i en månad. Det har inte framkommit något förhållande som, utöver straffvärdet, påverkar straffmätningen.

10. Den brottslighet som MH tidigare har gjort sig skyldig till saknar betydelse för påföljdsvalet och det saknas anledning att anta att han på nytt kommer att göra sig skyldig till brott. Påföljden kan därför bestämmas till

villkorlig dom och böter. Antalet dagsböter bör med utgångspunkt i brottets straffvärde bestämmas till 40.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Stefan Lindskog, Ann-Christine Lindeblad, Kristina Ståhl, Sten Andersson och Mari Heidenborg (referent)
Föredragande justitiesekreterare: Erika Bergman